

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİSİNİ GELİŞTİRMEYE YÖNELİK BİR EYLEM ARAŞTIRMASI: DÖNGÜSEL YAZMA ETKİNLİĞİ

Nazife Burcu TAKIL

ÖZ

Bu çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B1 düzeyindeki öğrencilerin yazma becerisini geliştirme amacıyla oluşturulan “döngüsel yazma” etkinliği açıklanmakta ve etkinliğin öğrencilerdeki üstbilişsel, bilişsel ve duyuşsal etkileri ortaya konmaktadır. Bu çalışmada belirtilen döngüsel yazma etkinliği; öğrencilerin yazma becerilerini geliştirme süreçlerinde yaptıkları yazım hataları ve anlam bozukluklarını kendilerinin tespit edip düzelterek doğru ve kalıcı davranış değişikliğinde bulunulmasına dayanmaktadır. Araştırmanın modeli nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırmasıdır. Araştırmanın verileri, öğrencilerin süreç öncesi ve sonrasında oluşturmuş oldukları kompozisyonlar ve etkinliğe yönelik görüş formu ile toplanmıştır. Araştırmanın uygulama süreci, Gazi Üniversitesi TÖMER’deki B1 düzeyinde Türkçe öğrenen 12 öğrenci ile yürütülmüştür. Uygulama sekiz hafta sürmüştür. Öğrencilerin kompozisyonları ve görüş formuna vermiş oldukları cevapların analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda “döngüsel yazma” etkinliğinin öğrencilerin bilişsel, üst bilişsel ve duyuşsal becerilerinde olumlu gelişmeler ortaya çıkardığı saptanmıştır. Bu etkinlik ile öğrencilerin ders sürecinde eğlendikleri, öğrendikleri ve yazma becerisi ile ilgili eksiklikleri kendilerinin tespit ederek hatalarını düzelttikleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar, döngüsel yazma etkinliğinin Türkçenin yabancı dil olarak öğrenim sürecinde başarılı veriler ortaya koyduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe, B1 Seviyesi, Yazma Becerisi, Döngüsel Yazma

ABSTRACT

In this study, “cyclical writing” activity which is created with the aim of improving writing skills of B1 level students learning Turkish as a foreign language and it’s metacognitive, cognitive and emotional effects on students are introduced. Cyclical writing activity mentioned in this work; is based on making true and permanent behaviour change by detecting and correcting writing, spelling errors and meaning disorders - on their own - that the students made in the development process of their writing skills. Model of the research is action research which is one of the qualitative research methods. Research data were collected by the compositions that the students have created before and after the process, and feedback form about the activity. The application process of research, was conducted with 12 B1 level students learning Turkish at Gazi University Turkish Teaching Application and Research Center. It lasted eight weeks. Content analysis was used in the analysis of the compositions of students and the answers they gave to feedback form. In conclusion of this study, it was determined that “cyclical writing” activity has revealed positive developments on students’ metacognitive, cognitive and emotional skills. With this activity, it has emerged that students have fun and they learn and they correct the errors detecting deficiencies related to writing skills by themselves during the lesson. These results show that “cyclical writing” activity has revealed successful data on the process of teaching Turkish as a foreign language.

Keywords: Turkish as a Foreign Language, Writing Skill, Cyclical Writing, B1 Level

1.GİRİŞ

Yabancı dil öğretimi geçmişten günümüze önemini arttırarak koruyan ve pek çok ülkenin dil politikaları içerisinde hassasiyetle ele alınan bir husustur. Tarihte kıtalar arası seyahat dili olan Türkçenin günümüzde de yaygınlığını arttırmak ve dünya üzerinde hak ettiği yeri almasını sağlamak için yabancı dil olarak öğretimine gereken önemi vermek gerekir. Türkçenin yaygınlaştırılması, yabancı dil olarak öğretilmesi için devlet ve özel kurumlar pek çok dil öğretim merkezi açmıştır. Bu merkezlerde Türkçenin sistemli bir biçimde öğretilmesi, 21. yüzyıl dil öğretim yaklaşımlarının göz önüne alınması gerekmektedir. Ders sürecini etkileyen ve dil öğretim sürecinde en önemli yeri olan eğitimcilerin de dil öğretim tekniklerini çok iyi belirlemesi ve uygulaması gerekir. Dil öğretim teknikleri, sınıfın hazırbulunuşluğu dikkate alınarak her sınıfta farklılık göstermektedir. Ancak, Türkçeyi Türkiye’de yabancı dil olarak öğrenenlerin ortak noktası; ailelerinden, ülkelerinden uzak kalmış olmaları ve yabancı bir ülkede, yabancı insanlarla, yabancı bir dille iletişim kurmaya çalışmalarıdır. Bu durumun fiziksel olduğu kadar psikolojik yönden de pek çok zorluğu vardır. Bu sebeple, dil öğretim tekniklerinin öğrenciler için hem öğretici, hem eğlendirici hem de özgüvenlerini geliştirici nitelikte olması gerekmektedir. Özellikle yazma becerisinin öğretiminde kullanılan teknikler; öğrencilerin yeni alfabe, yeni semboller, yeni cümle kuruluşları öğrenmesi gereğinden hareketle daha çok önem taşımaktadır. Bu sebeple yazma becerisine ilişkin dil öğrenme teknikleri üzerinde hassasiyetle durulması gerekmektedir.

1.1.Yazma becerisi

Yazma becerisi, günlük hayatımızın pek çok safhasında karşımıza çıkmaktadır. Yazı, insanların birbiriyle iletişim kurmak için kullandıkları dil deneni sistemi belli işaretlerle belirleyen ikinci bir sistemdir. Bu bağlamda yazı, sözün resimleştirilmiş biçimidir (Özbay, 2007). Yazma becerisi dört temel dil becerisi zincirinin son halkasıdır (Demirel ve Şahinel, 2006). Zihinsel bir faaliyet olan yazma; sıralama, sınıflama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz, sentez, değerlendirme gibi bilişsel faaliyetler sonucunda bireyin zihnindeki şemalarla var olanları tanıması ve yapılandırması sonucu ortaya bir ürünün çıkartılmasıdır (Güneş, 2007; Karadağ ve Kayabaşı, 2011).

Dört temel dil becerisi içerisinde yer alan yazma; konuşma, dinleme ve okuma becerisinden daha fazla yeterlilik gerektirmektedir. Diğer dil becerilerine göre daha zor kazanılan yazmaya ilişkin öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerinde yaşadıkları sorunlar, bu becerinin geliştirilmesindeki eksikliklere işaret etmektedir (Temizkan ve Yalçınkaya, 2013; Uygun, 2012).

İnsanların önce anlama becerileri ardından anlatma becerileri gelişmektedir. Zira anlamadığımız bir şeyi anlatmak mümkün değildir. Henüz anne karnındayken gelişmeye başlayan dinleme becerisi, bireyin herhangi bir yardım almadan geliştirebileceği bir beceridir. Duyma yetisi ile gelişmeye başlayan dinlemeyi konuşma becerisi izler. Bebekler konuşma becerisi gelişmeden önce dinlerler ve çeşitli taklitlerle konuşmayı kendi kendilerine öğrenirler. Konuşma becerisinin ortaya çıkışında fiziksel özellikler tam olduğu ve bireye yeterli uyarıcı geldiği sürece herhangi bir sorun yaşanmaz. Birey eğitim almadan, okula gitmeden de hayatını dinleme ve konuşma becerilerini kullanarak geçirebilir. Ancak okuma ve yazma becerisi kendi kendine ortaya çıkmaz ya da anne karnında gelişmeye başlamaz. Okuma için gerekli materyaller gerekir. Bu materyallerdeki sembollerini çözmek ve anlamak için de bir öğreticinin yol göstermesi gerekmektedir. Yazma ise okumaya göre daha çok yeterlik isteyen bir beceridir. Yazma becerisi için hem sembollerin öğrenilmesi hem de anlamadan sonra ortaya çıkan anlatma sürecinin geliştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla yazma becerisini oluşturan bu yeterliklerin bir öğretici olmaksızın kendi kendine ortaya çıkması mümkün değildir.

Yazma becerisi Türkçe eğitiminde anlatma becerileri içerisinde yer almaktadır. Yabancı dil öğretiminde yazma, dinleme ve okuma becerilerine kıyasla daha sistemli bir çalışma gerektirmektedir. Zira öğrencilerin bilgileri önce “alma”sı daha sonra “aktarma”sı gerekmektedir. Bu sebeple yabancı dil öğretiminde yazma becerisinin diğer becerilerin gelişmesi ile ortaya çıktığını söylemek mümkündür

Dil eğitiminin iletişim boyutu içerisinde yazma becerisinin ayrı bir yeri vardır. Yazma yoluyla bir kişi farklı mesajları yakın ya da uzak, bilinen ya da bilinmeyen okuyucu ya da okuyucularına iletebilir. İster kâğıt kalem tarzında ister en ileri teknoloji ile e-posta yoluyla olsun, bu tür bir iletişim modern dünyada çok önemlidir. İletişimsel bir aktivite olarak yazma, dil öğrenme sürecinde öğrencilerin desteklenmeleri ve cesaretlendirmeleri ile geliştirilen bir beceridir (Olshtain, 2007:2001). Bu sebeple Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesi için öğretmenlerin daha özenli ve dikkatli davranması gerekmektedir.

Yabancı dil öğretiminde yazma yeni öğrenilen semboller, anlamlar ve bir dizi kurallar bütününe kapsamaktadır. Türkçe, Latin temelli alfabe kullanan bir dildir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin uyruklarına göre Türkçeyi yazmaları için öncelikle yeni bir alfabe de öğrenmeleri gerekebilmektedir. Bu da çoğunlukla kendilerini ifade ederken yaptıkları anlatım yanlışlarından önce sembol yanlışlarını ortaya çıkarmaktadır. Örneğin Afrika kökenli öğrenciler çoğunlukla “ı” “o” “u” harflerini “i” “ö” “ü” harfleriyle karıştırmakta ve cümle kurmayı öğrenmiş olsalar bile yazım yanlışları yapmaktadırlar. Bu durum çok fazla yazma alıştırmaları yapmakla giderilebilmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen farklı uyruklara mensup öğrencilerin aynı sınıfta olması yazma etkinliklerinde birbirinden çok farklı yazım yanlışlarını beraberinde getirmektedir. Bu da döngüsel yazma etkinliğinin fazlaca uygulama örneği olmasını sağlamaktadır. Yazma becerisini geliştirme amacıyla dönüt ve gönüllülük esasları ile ortaya çıkan döngüsel yazma etkinliği, yabancı dil öğretiminde önemli bir yer tutmaktadır.

1.2. Döngüsel Yazma Etkinliği

Döngüsel yazma etkinliğinin adlandırılışında, etkinliğin uygulama süreci önemli yer tutmaktadır. Öğrencinin yazdığı metinlerin öğretmence incelenmesi ve ardından sınıf ortamında öğrenciler tarafından düzeltilmesi ve tekrar öğretmenin kontrolünden geçmesi sebebiyle ortaya bir döngü çıkmaktadır. Bu sebeple etkinliğe “döngüsel yazma” adı verilmiştir.

Döngüsel yazma etkinliği, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin ders sürecinde ya da ev ödevleri kapsamında oluşturdukları kompozisyonlarda geçen yazım, noktalama ve anlam yanlışlıklarını içermektedir. Etkinliğin basamakları şu şekildedir:

1. Basamak: Öğretmen tarafından toplanan ödevlerde ve ders sürecindeki yazma etkinliklerinde geçen yazım yanlışlarının tespit edilmesi.

2. Basamak: Öğretmen öğrencilerin ödevlerinde geçen ve ders sürecinde deftere yazılan etkinliklerde ya da kompozisyonlarda tespit ettiği yanlışlıkları bir kâğıda toplar.

3. Basamak: Öğretmen, tespit ettiği yanlışlıkları tahtaya yazarak öğrencilerin tahtadaki yazım yanlışlarını düzeltmesini ister. Burada gönüllülük esasları önem taşımaktadır. Öğretmen, öğrencileri zorla tahtaya kaldırmamalı, “Bu cümleyi kim düzeltmek ister?” diye sınıfa soru yönelterek öğrencilerin gönüllü katılımını sağlamalıdır.

4. Basamak: Öğrenciler yanlışlıkları bulmada zorluk çekerse öğretmen ipuçları ile öğrencinin doğruyu bulması için yol göstermelidir. Öğrenciler hataları bulup düzelttikten sonra öğretmen cümleyi tekrar kontrol eder ve gerekli hatırlatmaları yapar. (Eş görevli kelimelerin arasına virgül koyuyoruz, cümle bitince nokta koyuyoruz, Türkçede kelimeler “ğ” ile başlamaz gibi.)

Bu etkinlikte her öğrencinin hatalı cümlesi bulunarak tahtaya yazılır. Bu etkinlik bünyesinde geri dönüt özelliği taşıdığı için, öğretmen her öğrencinin defterini dikkatle incelemelidir. Tahtaya yazılacak hatalar öncelikle, herkesin ortak yanlış yaptığı yerlerden olmalıdır. Örneğin sınıfın çoğu bağlaç de'nin yazımında yanlış yapıyorsa, bağlaç de'nin hatalı yazıldığı cümleler listenin başında yer almalıdır. Tahtaya yazılan cümleler öğrencilerce düzeltilirken, herkesin kendi cümlesini düzeltmesine öncelik tanınır. Öğrenciler, evvela kendi cümlelerini düzeltmeye şevk duymaktadırlar. Ancak öğrenci kendi cümlesindeki hatayı bulamadıysa ya da düzeltmek istemiyorsa zorlanmamalıdır. Bu süreçte öğrencinin arkadaşlarıyla iletişimi kısıtlanmamalıdır. Öğrenciler iletişimsel sınıf ortamına uygun biçimde birbirleriyle tartışabilir, soru sorabilirler. Burada önemli olan öğretmenin otoriter ve sert değil; lider öğretmen rolünde yönlendirici davranmasıdır.

Dile karşı oluşturulan olumlu tutumun, duyuşsal öğrenmelerin; bilişsel öğrenmelere zemin hazırladığı göz önüne alınmalıdır. Bu sebeple öğretmen, döngüsel yazma etkinliğinde dersi iyi planlamalıdır. Öğrencilere yazdırdığı anı, hikâye, özgeçmiş gibi metinlerde geçen hatalar sadece öğrencinin yazma becerisine ait bilgi vermez; aynı zamanda öğrencinin kişiliği, duygusal dünyası ve hayatı hakkında da bilgi verir. Bu sebeple öğretmen tahtaya yazacağı cümlelerin yapısına dikkat ettiği gibi içeriğine de dikkat etmeli, çok özel ya da önemli bilgiler içeren ve sınıfta paylaşıldığında öğrencinin kendini kötü hissetmesine sebep olabilecek cümleleri paylaşmaktan kaçınmalıdır.

Öğretmen, ders sürecinde döngüsel yazma etkinliğinden faydalanırken öğrencileri yaptıkları hatalar yüzünden asla sorgulamamalı, hataları düzeltmeleri için öğrencilere baskı uygulamamalıdır. Bu etkinliğin önemli kısmı, öğrencilerin kendi kendilerini düzeltmeye şevk duymalarının sağlanmasıdır. Döngüsel yazma etkinliğinde soruna çözüm getiren kişinin öğretmen değil, öğrenci olduğu unutulmamalıdır. Bu sebeple, öğrencilerin kendilerini açıkça ifade edebileceği, hata yapmaktan korkmadıkları bir sınıf ortamının oluşturulması önem taşımaktadır.

1.3.Döngüsel Yazma Etkinliğinin Bilişsel, Duyuşsal ve Üstbilişsel Boyutu

Bilişsel alan, zihinsel becerilerin ve yeteneklerin geliştirilmesidir. Duyuşsal alan ise tutumların, inançların, değerlerin geliştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Üstbiliş ise, özyönetimli öğrenmeye yönelik bir strateji olarak tanımlanmaktadır. Öğrencilerin, konuyu içselleştirerek, anlayarak, hatırlayarak içeriğin üzerinde düşünmelerine yardımcı olan zihinsel bir süreçtir. Üstbilişsel bilgi, kişinin kendi düşüncelerini bilme ve farkındalık oluşturmaktır (Borich, 2014: 143, 326). Bu tanımlardan hareketle döngüsel yazmanın bilişsel, duyuşsal ve üstbilişsel yönlerini şu şekilde grafiklendirebiliriz:

Üstbilişsel Özellikler:

1. Tahtadaki cümlenin kendine ait olduğunu anlar.
2. Kendi hatasının farkına varır.
3. Kendi hatasını nasıl düzelteceğini bilir.
4. Hatalarından sonuç çıkarır ve daha dikkatli davranmaya dikkat eder.

Döngüsel yazma

Bilişsel Özellikler:

1. Cümledeki yanlışları bulur.
2. Yanlışların neden kaynaklandığını fark eder.
3. Yanlış cümleyi eksiksiz biçimde düzeltir.
4. Yazım hataları ve noktalama işaretlerini hatalı cümleyi düzelterek uygular.
5. Cümelenin alternatif düzeltme yollarını bulur ve arkadaşlarıyla paylaşır.

Duyuşsal Özellikler:

1. Etkinliğe katılmaya istek duyar.
2. Kendi cümlesini düzeltmeye istek duyar.
3. Arkadaşlarıyla hatalı cümleyi tartışmaya açıktır.
4. Etkinlik sürecinde tahtaya kalkmaya isteklidir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B1 düzeyindeki öğrencilerin “döngüsel yazma” etkinliği sonrasında yazma becerisine ilişkin üstbilişsel, bilişsel ve duyuşsal becerilerindeki değişimin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, öğrencilerin yazma beceri düzeylerinin 8 haftalık etkinlik uygulaması sonrasında farklılık gösterip göstermediğinin tespiti yapılarak etkinliğin etkisini ölçmek hedeflenmiştir. Bu sebeple uygulama sonrasında öğrencilerin görüşleri de saptanmıştır. Bu plana göre araştırmanın temel problem cümlesini;

"Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazma becerisinin geliştirilmesinde döngüsel yazma etkinliği ne derece etkilidir?" sorusu oluşturmaktadır.

Araştırmanın problem cümlesini çözümlmek amacıyla alt problemler oluşturulmuştur:

- B1 seviyesi başlangıcında öğrencilerin yazma becerileri ne düzeydedir?
- B1 seviyesi bitiminde öğrencilerin yazma becerileri ne düzeydedir?
- Etkinlik uygulama sürecinde öğrencilerin üstbiliş becerilerinde hususunda ne gibi bir farklılık oluşmuştur?
- Etkinlik uygulama sürecinde öğrencilerin duyuşsal becerilerinde hususunda ne gibi bir farklılık oluşmuştur?

Araştırmada döngüsel yazma etkinliğinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen B1 seviyesindeki öğrencilerin yazma becerilerine olan etkisini ortaya koymak amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması kullanılmıştır. Eylem araştırması, uygulamada ortaya çıkan sorunların anlaşılmasına ve çözümlmesine yönelik olarak uygulayıcıların tek başlarına ya da bir araştırmacı ile birlikte uygulama sürecini çalışmalarını içerir. Araştırma ile uygulamayı bir araya getiren ve araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarılmasını kolaylaştıran bir araştırma yaklaşımıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Uygulamalı nitel araştırmalardan biri olan eylem araştırmaları, eleştirel yansıtma ve sorgulama yoluyla yaşamın kalitesini artırmak için önceden planlanmış, düzenlenmiş ve işbirliğine dayalı sistematik incelemelerdir (Bogdan ve Biklen, 1998; Johnson, 2002; Mills, 2003).

2.1. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi TÖMER'de eğitim gören ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 12 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmaktadır.

2.2. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada etkinlik öncesinde öğrencilerin yazma becerilerini belirlemek amacıyla öğrencilerden kompozisyon yazmaları istenmiş ve öğrencilerin oluşturduğu kompozisyonlardaki yanlışlar belirlenerek bu yanlışların sayısı tespit edilmiştir. Ardından sekiz haftalık süren “döngüsel etkinlik eğitimi” sonrasında öğrencilerin yanlışlarını düzeltmeleri sağlanmışır. Etkinlik sonrasında öğrencilerin aynı konu üzerinde yeniden bir kompozisyon oluşturmaları istenmiştir ve öğrencilerin yazdıkları kompozisyonlardaki yanlış sayıları tekrar ölçülmüştür. Etkinlik sonrasında öğrencilerden etkinlik ile ilgili görüş formu doldurulması istenmiştir. Bu doğrultuda görüşleri alınan öğrenci cevapları içerik analizi incelenerek kategorileştirilmiş ve yorumlanmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde nitel araştırma sonuçlarında içerik analizi kullanılmıştır. Öğrencilerin etkinlik öncesi ve sonrasında oluşturdukları kompozisyonlardaki yanlış sayısı Wilcoxon işaretler testi ile hesaplanarak tablolaştırılmıştır. Wilcoxon" testi, ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farklı anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu test, bağımlı değişkenin en az sıralama ölçeğinde olmasını ve gözlem çiftlerinin birbirinden bağımsız olmasını gerektirmektedir. Az denekle yürütülen gruplar içi araştırmalarda sıklıkla kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2008).

3. BULGULAR

Bu araştırmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin 8 hafta boyunca uyguladıkları döngüsel yazma etkinliği ile Türkçe yazma beceri düzeylerindeki değişimin incelenmesi amaçlanmış ve bu doğrultuda oluşturulan alt problemler çerçevesinde bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Sonuçlara ilişkin betimsel istatistik sonuçları Tablo 1’de gösterilmiştir.

Uygulama zamanı	N	En düşük	En yüksek	\bar{X}	SS
Etkinlik öncesi	12	4,00	16,00	10,42	4,08
Etkinlik sonrası	12	1,00	17,00	6,67	4,68

Tablo 1. Öğrencilerin etkinlik öncesi ve sonrasında oluşturdukları kompozisyonlardaki yanlış sayısı ilişkin betimsel istatistik sonuçları

Tablo 1’de görüldüğü gibi etkinlik öncesinde yazdıkları kompozisyonlarda en az yanlış olan öğrencinin 4; en fazla yanlış olan öğrencinin de 16 yanlış olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin kompozisyonlarındaki yanlış sayısı ortalamalarının 10,42 olduğu belirlenmiştir. Diğer bir anlatımla sınıftaki ortalama bir öğrencinin yazımında yaklaşık 10 yanlış yaptığı saptanmıştır. Etkinlik sonrasında oluşturdukları kompozisyonlarda en az yanlış olan öğrencinin 1; en çok yanlış olan öğrencinin de 17,00 yanlışının olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin yapmış oldukları ortalama yanlış sayısının 6,67 olduğu tespit edilmiştir.

Etkinlik öncesi ve sonrasında öğrencilerin yazılı kompozisyonlarındaki yanlış sayıları değişiminde anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Wilcoxon işaretler testi hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Uygulama zamanı	Sıra	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	X^2	p
Etkinlik sonrası-öncesi	Negatif sıra	10	6,50	65,00	2,861	0,004
	Pozitif sıra	1	1,00	1,00		
	Eşit	1				

Tablo 2. Öğrencilerin etkinlik öncesi ve sonrasında oluşturdukları kompozisyonlardaki yanlış sayısına ilişkin hesaplanan Wilcoxon işaretler testi

Tablo 2’de yer alan bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin kompozisyonlarındaki yazım yanlışlarının etkinlik öncesi ve sonrasına göre anlamlı bir değişiklik gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Sıra ortalama ve toplam puanlar incelendiğinde, öğrencilerin “döngüsel etkinlik eğitimi” sonrasındaki yanlış sayılarının etkinlik öncesindeki yanlış sayılarına göre anlamlı bir şekilde daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir anlatımla etkinliğin öğrencilerin yazmadaki yanlış sayılarının azalmasında etkili olduğu saptanmıştır.

Döngüsel Yazma Etkinliğine Ait Görüşme Formu Bulguları

1. Soruya ilişkin bulgular

8 hafta boyunca uygulanan döngüsel yazma etkinliği sonrasında öğrencilere bu etkinliğin en çok hangi alanda onları etkilediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda görüşleri alınan öğrenci cevapları içerik analizi incelenerek kategorileştirilmiştir.

Görüşme formunda öğrencilere sorulan birinci soru: “Döngüsel yazma etkinliğini uygularken en çok hoşlandığınız şey neydi?” olarak belirlenmiştir. Bu soruya verilen cevaplar incelenerek Tablo 3’te kategoriler hâlinde gösterilmiştir.

Kategoriler	N	Örnek ifadeler
Bilişsel	9	“Yazım yanlışlarının doğru yazılışlarını öğreniyorum.” “Hata yapmamayı öğreniyorum.”
Duyuşsal	10	“Tahtadaki yanlışın bana ait olduğunu anlıyorum. Kendi yanlışımı düzeltmek istiyorum.” “Herkes kendi cümlesini düzeltmek istiyor. Eğlenceli oluyor.”
Üstbilişsel	10	“Tahtada kendi yanlışımı düzeltince bir daha yanlış yapmıyorum.”
Sosyal	3	“Tahtadaki yanlış cümlelerin kime ait olduğunu anlıyorum. Derste hep mutluyuz.” “Oyun gibi bir etkinlik. Çok güzel.”

Tablo 3: Görüşme Formu 1.Soruya İlişkin Kategoriler

Döngüsel yazma etkinliğine ilişkin görüşme formunda yer alan ikinci soru: “Döngüsel yazma etkinliği sizin için faydalı oldu mu, neden?” Bu soruya verilen cevaplar Tablo 4’te kategorileştirilmiştir.

Kategoriler	N	Örnek ifadeler
Evet	12	“Hem öğrendik hem de eğlendik.” “Hatalarımı unutmuyorum.” “Yazım yanlışlarım azaldı.” “Derste sıkılmadım. Güldüm ve öğrendim.” “Arkadaşlarımın hatasını görüyorum. Onları da yapmamaya çalışıyorum.”
Hayır	0	

Tablo 4: Görüşme Formu 2.Soruya İlişkin Kategoriler

Görüşme formundaki üçüncü soru: “Döngüsel yazma etkinliğini uygularken kendinizi nasıl hissettiniz?” Bu soruya verilen yanıtlar Tablo 5’te kategorileştirilmiştir.

Kategoriler	N	Örnek ifadeler
Mutlu	4	“Yanlışımı düzeltince mutlu oluyorum.” “Derste çok mutluyum, öğreniyorum ve zorlanmıyorum.”
Heyecanlı	9	“Tahtaya kimin cümlesi yazılacak diye heyecanlanıyorum.” “Kendi yanlışımı düzeltmek için heyecanlanıyorum.”
Komik	3	“Cümleler çok komik oluyor, çok gülüyorum.”
Rahat	5	“Derste çok rahatım.” “Yanlış yapmaktan korkmuyorum, yanlış olursa düzeltirim”

Tablo 5: Görüşme Formu 3. Soruya İlişkin Kategoriler

Görüşme formuna ilişkin son soru: “Döngüsel yazma etkinliğinin sevmediğiniz bir yanı var mı?” Bu soruya ait cevaplar tablo 6’da verilmiştir.

Kategoriler	N
Var	0
Yok	12

Tablo 6: Görüşme Formu 4. Soruya İlişkin Kategoriler

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesi için ortaya konan ve 8 haftalık uygulama süreci akabinde değerlendirilen “döngüsel yazma” etkinliğinin öğrenciler üzerinde bilişsel, duyuşsal ve üstbilişsel yönden olumlu etkisi olduğu saptanmıştır. Bu etkinlikle öğrencilerin yazım yanlışlarında azalma görülmüştür. Öğrenciler bu etkinlik sürecinde hata yapmaktan korkmamakta, kendi hatalarını düzeltmeye istekli olmaktadır. Tahtaya yazılan her cümle akabinde öğrenciler “Bu benim cümlem.” diyerek içselleştirme yapmakta, cümleye daha dikkatli bakarak kendi yanlışını tespit etme ve tahtada düzeltme yoluna gitmektedir. Kendi hatasını kendi düzelten öğrenci, öğrenmeye karşı motive olmakta, süreç içerisinde de yazım yanlışlarını azaltmaktadır. Bu da öğrencinin duyuşsal ve üstbilişsel yönlerini kuvvetlendirmektedir. Öğrencilerin motive olmaları, Türkçenin yabancı dil olarak öğretim sürecini de kolaylaştırmaktadır. Acat ve Demirel’in (2002) de ifade ettiği

üzere öğrenci motivasyonu başarılı öğrenmenin gerçekleşmesi için en önemli ön şartlardan birisi olarak kabul edilmektedir.

Döngüsel yazma etkinliğinde öğrenciler Türkçeyi öğrenebildiklerini, bu süreçte öğrenme durumuna karşı pozitif bir tutumda olduklarını göstermişlerdir. Etkinlikte öğrencilerin derse katılmaya olan istekleri ve yazma becerilerini ilerletmeye yönelik çabaları, arkadaşlarıyla sürekli yazılı iletişimde olmaları motivasyon ve yabancı dil öğrenme arasındaki ilişkilerini göstermektedir. Hedef dili öğrenmiş olmak, öğrenme amacına ulaşmak, öğrenme durumuna karşı olumlu tutum sergilemek, çabaya dayalı davranışta bulunmak motivasyona dayalı öğrenmeler olarak kabul edilmektedir (Ngeow, 2001).Döngüsel yazma tekniğinin öğrencilerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenirken motivasyonlarını arttırmış olması önem taşımaktadır.

Yabancı dil öğretiminde yer alan etkinlikler genel kuralları kapsamaktadır. Öğrencilerin ana dillerinin farklılıklarına göre yaptıkları telaffuz ve yazım yanlışları için ayrı ayrı kitaplar hazırlanmaz. Ancak bu etkinlikte her sınıfın farklı hazırbulunuşluk düzeyi ve farklı dil geçmişi olduğu için hataları kendilerine özgü olacaktır. Bu etkinlikle öğrencilerin bizzat yapmış oldukları yanlışlar üzerinde öğrenme gerçekleşeceği için daha özel ve gelişimi daha hızlı olan bir öğrenme süreci ortaya çıkmaktadır.

Öğrenciler etkinlik boyunca kendilerini rahat, mutlu, eğlenceli hissetmişlerdir. Böylelikle Türkçe öğrenmeye karşı olumlu bir tutum sergilemişlerdir. Öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken eğlendikleri aynı zamanda da pek çok kuralı öğrendikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Buzan(2006), mutlu ve rahat hissedilen ortamlarda beynin daha iyi çalıştığını ve öğrenmelerin daha kolay ve kalıcı olduğunu ifade etmektedir. Döngüsel yazma etkinliğinde öğrencilerin bu duyuşsal özellikleri sağlamış olması, onların bilişsel olarak daha kalıcı öğrenmelerini sağlamıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ortaya konan çalışmalar arasında “döngüsel yazma” etkinliğine benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yazma becerisini geliştirmeye yönelik özgün bir tekniğin sonuçlarının başarılı olması, alana kazandırılmış önemli bir bulgu niteliği taşımaktadır.

4.2. Öneriler

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bilişsel, duyuşsal ve üstbilişsel yönden faydalı olduğu ortaya konan “döngüsel yazma” etkinliğinin kullanımı arttırılmalıdır. Bunun için yabancı dil olarak Türkçe kitaplarında bu gibi etkinlikler yer almalıdır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak teknikler, öğrencilerin sadece bilişsel yönlerine hitap etmemelidir. Öğrencilerin duyuşsal öğrenmeleri, bilişsel öğrenmelerini de etkilediğinden teknikler öğrencilerin birden fazla öğrenme alanlarına hitap etmelidir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine katkı sağlayacak bu tür etkinliklerin uygulamaları yapılarak sonuçlarının alana dâhil edilmesi ve ders sürecinde kullanımının arttırılması sağlanmalıdır.

Döngüsel yazma tekniği, Türkçenin yabancı dil öğretiminde başarılı sonuçlar vermiştir. Tekniğin geliştirilmesi ve farklı dillerde de uygulamalarının yapılması faydalı olacaktır.

5. KAYNAKÇA

- ACAT,M.B.; DEMİREL,S.**(2002).Türkiye’de Yabancı Dil Öğretiminde Motivasyon Kaynakları ve Sorunları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi.S.31. ss.312-329, 2002-Yaz.
- BOGDAN, R. C., & BİKLEN, S. K.** (1998). *Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods*. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon, Inc.
- BORICH, G.D.** (2014). *Effective Teaching Methods*. Ed. ACAT, M.B., Nobel Akademik Yayıncılık. Ankara.
- BUZAN, T. (2006).** *Brilliant Memory Unlock The Power of Your Mind*. Pearson Education Limited.
- ÜKÖZTÜRK, Ş. (2008).** *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Pegem Akademi. Dağıtım.
- DEMİREL, Ö.; ŞAHİNEL, M.** (2006). *Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri için Türkçe Öğretimi*, (7. baskı) PegemA Yayıncılık, Ankara
- GÜNEŞ, F.** (2007). *Türkçe Öğretimi ve Zihinsel Yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayın
- JOHNSON, A. P.** (2002). *A Short Guide to Action Research*. Boston: Allyn & Bacon.
- KARADAĞ, R., VE KAYABAŞI, B.** (2011). *Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Okuma Metinleri Olarak Gazete Köşe Yazılarının Kullanılması*. *International Periodical For The Languages, Terature And History Of Turkish Or Turkic*, 6(3), 989-1010.
- MILLS, G. E.** (2003). *Action Research. A Guide for the Teacher Researcher*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education, Inc.
- NGEOW, KAREN YEOK-HWA** (1998). *Motivationand Transferin LanguageLearning*, <http://www.kidsource.com/education/motivation .lang.learn. html>
- OLSHTAIN, E.** (2001). *Functional Tasks for Mastering the Mechanics of Writing and Going Just Beyond in Teaching English as a Second or Foreign Language*. Ed. Celce-Murcia, M. Heinle&Heinle Thomson Learning.
- ÖZBAY, M.** (2007). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II. Öncü Kitap. 2. Baskı*.Ankara.
- TEMİZKAN, M., VE YALÇINKAYA, M.** (2013). *İlköğretim 6. 7. 8. Sınıf Türkçe Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Etkinliklerini Uygulama Durumları*. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 70-91.
- UYGUN, M.** (2012). *Öz Düzenleme Stratejisi Gelişimi Öğretiminin Yazılı Anlatıma, Yazmaya Yönelik Öz Düzenleme Becerisine, Kalıcılığa ve Tutuma Etkisi*. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YILDIRIM, A. VE ŞİMŞEK, H.** (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayınları: Ankara.